15.

1940 N:r 4

ÖVERSTÅTHÅLLARÄMBETETS KUNGÖRELSER

Meddelande angående utrymningsplanen för Stockholms luftskyddsområde.

Då luftskyddstillstånd är rådande, äger Konungen eller, efter Konungens förordnande, länsstyrelse eller annan myndighet föreskriva, att invånare å ort, som hotas av anfall från luften, skola bortflytta från sin bostadsort.

Inom överståthållarämbetet hava uppgjorts planer för bortflyttning av vissa befolkningsgrupper från Stockholms luftskyddsområde i händelse av luftskyddstillstånd.

Då det ansetts önskvärt, att allmänheten erhåller kännedom om grunddragen av dessa utrymningsplaner, meddelas härom följande upplysningar.

Inledande anmärkningar.

De uppgjorda planerna gälla bortflyttning av barn samt av vuxna personer, som på grund av ålder, sjukdom eller annan orsak behöva särskild vård eller tillsyn eller i varje fall hava väsentligt nedsatt arbetsförmåga. Arbetsföra personer få medfölja de bortflyttande allenast såsom ledare eller vårdare. I övrigt böra arbetsföra personer kvarstanna inom luftskyddsområdet för att genom fullgörande av luftskyddstjänst, arbete å fabriker, verkstäder, kontor och dylikt eller annorledes bidraga till att samhällslivet hålles i gång så långt sig göra låter.

Vilka deltaga i bortflyttningen?

För skolbarn i de klasser, där elevernas genomsnittsålder är 9—14 år, föreligger skyldighet att bortflytta, *obligatorisk* bortflyttning. Vissa skolor, belägna i de yttre delarna av luftskyddsområdet, äro dock undantagna. Härom har underrättelse lämnats genom skolorna.

I övrigt föreligger ingen skyldighet att bortflytta. Emellertid hava planer upprättats för att möjliggöra en *frivillig bortflyttning* från nedannämnda delar av Stockholms luftskyddsområde. Den frivilliga bortflyttningen gäller följande befolkningsgrupper:

1) barn, som ännu icke börjat skolan,
2) skolbarn i åldern 7—8 år (tillhörande folkskolans första eller andra klass eller motsvarande klasser i andra skolor),
3) personer, som på grund av ålder, lyte eller varaktigare sjukdom icke äro arbetsföra,
4) blivande mödrar samt
5) vårdare åt personer i grupperna 1—3.

De delar av Stockholms luftskyddsområde, från vilka frivillig bortflyttning planlagts, äro:

Av Stockholms stad: dels Storkyrkoförsamlingen samt Klara, Kungsholms, S:t Görans, Adolf Fredriks, Gustav Vasa, Matteus, Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora, Oscars, Katarina, Sofia, Maria och Högalids församlingar; *dels* av Bromma församling stadsdelarna Stora Essingen, Lilla Essingen, Alvik, Traneberg, Ulvsunda, Ulvsunda industriområde, Mariehäll, Bällsta, Bromma kyrka, Riksby och Åkeslund; *dels* av Brännkyrka församling stadsdelarna Reymersholme, Gröndal, Liljeholmen, Nybohov, Aspudden, Hägersten, Midsommarkransen, Västberga, Älvsjö, Liseberg, Östberga och Årsta och *dels* av Enskede församling stadsdelarna Södra Hammarby, Johanneshov, Enskede gård, Enskedefältet, Gamla Enskede och Enskededalen;

Sundbybergs stad;

Av Lidingö stad: stadsdelarna Islinge, Torsvik, Herserud, och Skärsätra;

Solna kommun samt

av Nacka kommun den del, som är belägen norr om Långsjön—Järlasjön och omfattar samhällena närmast Stockholm till och med Augustendal—Järla.

Hur ordnas förläggningen?

För deltagare i bortflyttningen, vare sig denna är obligatorisk eller frivillig, föreligger alltid rättighet att ordna förläggning genom enskild överenskommelse, *självordnad förlägg-*

ning. Därest självordnad förläggning anskaffats för skolbarn, för vilka deltagandet i bortflyttningen är obligatoriskt, skall anmälan därom göras till skolan.

Deltagare i bortflyttningen, som ej hava tillgång till självordnad förläggning, tilldelas *förläggning genom myndigheternas försorg.* De skolbarn, för vilka deltagandet i utrymningen är obligatoriskt, komma i sådant fall att placeras klassvis i internatsförläggningar under ledning av lärare. För övriga deltagare i bortflyttningen ordnas förläggning genom inkvartering huvudsakligen i enskilda hushåll.

Hur sker bortflyttningen?

De som bortflytta till *självordnad förläggning* men icke äga tillgång till eget transportmedel hava att inställa sig å särskilt inrättade *biljettbyråer* för erhållande av biljett för resa med viss tåg- eller busslägenhet. Å varje biljettbyrå tillhandahållas biljetter allenast för resa till vissa bestämda områden och orter. Upplysning om den biljettbyrå, till vilken hänvändelse skall ske, inhämtas i ett för ändamålet upprättat *transportregister.* Transportregister komma att senast den 16 januari översändas till samtliga fastigheter inom de delar av luftskyddsområdet, som omfattas av utrymningsplanen, för att genom fastighetsägarna eller deras ombud (vice värd, portvakt etc.) hållas tillgängliga för inom fastigheterna boende, varjämte transportregister komma att hållas tillgängliga å alla polisstationer.

De som bortflytta till av *myndigheterna ordnad förläggning* hava att uppsöka särskilt inrättade *inkvarteringsbyråer* för tilldelning av förläggning samt, i den mån vederbörande icke förfoga över eget transportmedel, biljett för resa med viss tåg- eller busslägenhet. Varje inkvarteringsbyrå ombesörjer endast förläggning och transport för befolkningen inom vissa bestämda delar av luftskyddsområdet. Upplysning om den inkvarteringsbyrå, till vilken hänvändelse skall ske, inhämtas i ovannämnda transportregister.

Var och en som icke äger tillgång till självordnad förläggning eller eget transportmedel anmodas att så snart transportregistret blivit tillgängligt, göra sig underrättad om, vilken biljett- eller inkvarteringsbyrå han vid beslut om utrymning bör hänvända sig till.

Vid hänvändelse till biljett- eller inkvarteringsbyrå skall för envar, som skall bortflytta, för avstämpling medföras r a n s o n e r i n g s k o r t (för närvarande inköpskort A). Denna kontrollåtgärd är nödvändig, då begränsade utrymmen stå myndigheterna till buds och dessa i första hand måste reserveras för de personer, vilka avses med utrymningsplanerna.

För skolbarn, som bortflytta under ledning av lärare, följas de anvisningar, som meddelats barnen och deras hem genom skolorna.

För barn, som vistas å barnhem, och för vårdtagare å ålderdomshem följas de anvisningar, som av luftskyddsmyndigheterna lämnats hemmens föreståndare.

Då bortflyttning sker till av myndigheterna ordnad förläggning, bör för varje person medföras matsäck för minst två dagar, nödtorftig bäddutrustning samt minst ett ombyte underkläder. Av utrymmesskäl är en stark begränsning av bagagets omfång och antalet kollin nödvändig. Om brist på utrymme gör sådant oundgängligt, kommer överflödigt bagage att avvisas.

Skolbarn, som bortflytta under ledning av lärare, hava att medföra den utrustning, varom anvisning meddelats genom skolorna.

Frivillig bortflyttning från de delar av luftskyddsområdet, som ej omfattas av myndigheternas utrymningsplaner.

Såsom ovan nämnts gäller planen för frivillig bortflyttning endast ovan särskilt angivna delar av luftskyddsområdet. Bortflyttning från andra delar därav kan därför endast äga rum till självordnad förläggning och med anlitande av ordinarie transportlägenheter eller egna transportmedel. De som icke förfoga över egna transportmedel böra beakta, att de ordinarie transportlägenheterna sannolikt icke kunna användas under de dagar, då den av myndigheterna planlagda bortflyttningen pågår, enär denna bortflyttning kan komma att taga alla sådana transportlägenheter i anspråk.

Stockholm den 8 januari 1940.

ÖVERSTÅTHÅLLARÄMBETET.

Iduns tr., Esselte, Sthlm 40

V. Magnusson, Sthlm 1941